

O posibilă problemă de legalitate a procedurii de executare silită: prorogarea competenței executorului judecătoresc

A Potential Legality Problem of the Enforcement Procedure: the Prorogation of Jurisdiction in the Case of the Bailiff

NICOLAE-HORIA ȚIȚ¹

Rezumat: Una dintre garanțiile principiului legalității în etapa de executare silită a procesului civil este cea referitoare la efectuarea actelor de executare de către executorul judecătoresc competent. Legea prevede anumite situații de prorogare a competenței executorului. Articolul analizează posibilele interpretări ale dispozițiilor legale incidente în materie (în special art. 652 alin. (2) C. pr. civ.) și consecințele practice ale acestora. Astfel, este analizată aplicabilitatea regulilor referitoare la prorogarea de competență a executorului judecătoresc în materia popririi. De asemenea, este tratată problema prorogării de competență a executorului în situația pluralității de debitori.

Cuvinte-cheie: executare silită, executor, competență, prorogare, legalitate

Abstract: One of the legality principle's guarantees concerning the enforcement procedure is the one referring to the performance of enforcements acts by the competent bailiff. The law provides for certain situations regarding the prorogation of the bailiff's jurisdiction. The article analyses the possible interpretations of the relevant legal provisions in the matter (especially art. 652 para. (2) of the Civil Procedure Code) and their practical consequences. Thus, the applicability of the rules on the prorogation of the bailiff's jurisdiction in matters of garnishment is herein analyzed. The issue on the prorogation of the bailiff's jurisdiction in the case of a plurality of debtors is also being addressed.

Keywords: enforcement, bailiff, jurisdiction, prorogation, legality

---

¹ Lector univ. dr., Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, email: horia.tit@uaic.ro, <https://orcid.org/0000-0002-2416-8129>

1. Principiul legalității. Particularitățile principiului legalității în executarea silită. Importanța regulilor referitoare la competența executorului judecătoresc

Principiul legalității guvernează întregul proces civil, potrivit art. 7 alin. (1) C. pr. civ.². În etapa jurisdicțională a procesului, principiul legalității privește în special activitatea instanței de judecată, fiind strâns legat de rolul judecătorului în aflarea adevărului. Prerogativele date judecătorului potrivit art. 22 C. pr. civ. au la bază îndatorirea acestuia de a soluționa litigiul conform regulilor de drept care îi sunt aplicabile; prin urmare, judecătorul are obligația de a aplica și de a verifica aplicarea normelor de procedură, precum și pe aceea de a da sau restabili calificarea juridică a actelor și faptelor deduse judecătii, această din urmă ipostază a principiului legalității fiind specifică funcției jurisdicționale, conform dictonului „*da mihi facum, dabo tibi ius*”³.

În etapa de executare silită a procesului civil, principiul legalității cunoaște anumite particularități, care decurg din specificul procedurii execuționale. Astfel, art. 625 alin. (1) C. pr. civ. prevede că „executarea silită se face cu respectarea dispozițiilor legii, a drepturilor părților și ale altor persoane interesate”, regulă care corespunde, ca finalitate, celei prevăzute de art. 7 alin. (2) C. pr. civ. pentru etapa jurisdicțională a procesului; respectarea dispozițiilor legale nu este un scop în sine, ci doar mijlocul prin care se garantează asigurarea drepturilor părților și altor persoane interesate. Sub acest aspect, în procedura de executare silită, trebuie avute în vedere dispozițiile art. 646 alin. (1) C. pr. civ., care garantează un set de drepturi procesuale specifice acestei etape a procesului civil și indică, generic, și calea procesuală prin care se realizează restabilirea ordinii juridice în cazul încălcării ori nerespectării acestor drepturi, anume contestația la executare⁴.

Principala garanție a principiului legalității în faza de executare silită este cea referitoare la efectuarea actelor de executare numai de către organele de executare competente. În acest sens, art. 625 alin. (2) C. pr. civ. prevede că „este

---

² Pentru dezvoltări cu privire la principiul legalității, a se vedea Gh. Durac, *Drept procesual civil. Partea generală*, Editura Hamangiu, București, 2020, pp. 34-36; I. Leș (coordonator), *Drept procesual civil. Cours universitar*, Editura Universul Juridic, București, 2021, pp. 35-37; G. Boroș, M. Stancu, *Drept procesual civil*, ed. a 5-a, rev. și ad., Editura Hamangiu, București, 2020, p. 32; I. Deleanu, *Tratat de procedură civilă*. Volumul I, Ediția revăzută, completată și actualizată, Editura Universul Juridic, București, 2013, pp. 213-213

³ Pentru detalii, a se vedea N.-H. Țiț, *Rolul activ al judecătorului în identificarea și calificarea actelor și faptelor deduse judecătii. Câteva considerații*, în *Revista Română de Drept Privat*, nr. 1/2021, pp. 174-199.

⁴ N.-H. Țiț, *Executarea silită. Partea generală*, Editura Hamangiu, București, 2016, pp. 91-98; M. Dinu, R. Stanciu, *Executarea silită în Codul de procedură civilă*, Editura Hamangiu, București, 2019, pp. 100-101.

interzisă efectuarea de acte de executare de către alte persoane sau organe decât cele prevăzute de art. 623”. Legiuitorul a instituit, aşadar o regulă deosebit de importantă care impune ca aducerea la îndeplinire a hotărârilor judecătoreşti sau a altor titluri executorii să se realizeze numai prin intermediul organelor de executare competente, regulă ce rezultă şi din dispoziţiile art. 622 alin. (2) C. pr. civ. – în măsura în care dispoziţiile cuprinse în titlul executoriu nu sunt aduse la îndeplinire de bunăvoie de debitor, creditorul nu poate să recurgă la mijloace proprii pentru a obţine executarea obligaţiei⁵, ci trebuie să sesizeze organul de executare competent, cu o cerere de executare, declanşându-se, în acest mod, procedura execuţională.

Legalitatea executării silită este strâns legată de rolul activ al executorului judecătoresc; teza finală a art. 627 alin. (1) C. pr. civ. prevede, în acest sens, că exercitarea rolului activ al executorului judecătoresc se realizează „cu respectarea dispoziţiilor legii, a drepturilor şi obligaţiilor părţilor şi ale altor persoane interesate”. La fel cum principiul legalităţii în etapa jurisdicţională a procesului civil configurează o dimensiune a rolului judecătorului în aflarea adevărului, legalitatea executării silită îşi găseşte o importantă consacrare în activitatea executorului judecătoresc şi în rolul activ pe care acesta trebuie să îl manifeste pe parcursul executării, în vederea aducerii la îndeplinire a dispoziţiilor titlului executoriu⁶.

Legalitatea şi rolul activ sunt, aşadar, principii care trebuie privite şi interpretate în tandem, atât în etapa jurisdicţională, cât şi în cea execuţională a procesului, ținând cont de finalitatea fiecăreia dintre acestea: aflarea adevărului, prin pronunţarea unei hotărâri legale şi temeinice, în procesul de cogniţie; aducerea la îndeplinire a dispoziţiilor cuprinse în hotărâre ori într-un alt titlu executoriu, în procesul civil de execuţie.

---

⁵ De la această regulă există două situaţii de excepţie, care rezultă din dispoziţiile art. 622 alin. (4) şi (5) C. pr. civ., respectiv executarea unor obligaţii de a face şi vânzarea de către creditor a bunurilor mobile ipotecate ale debitorului, în condiţiile art. 2445 C. civ.; dintre acestea, doar ultima constituie o veritabilă excepţie de la regula aducerii la îndeplinire a dispoziţiilor cuprinse în titluri executorii prin intermediul organelor de executare competente, deoarece, în cazul executării obligaţiilor de a face, dacă debitorul nu se conformează, este necesară sesizarea executorului judecătoresc (a se vedea, în acest sens, N.-H. Ţiţ, *Consideraţii cu privire la executarea silită a obligaţiilor de a face sau de a nu face intuitu personae*, în M. Nicolae, R. Rizoiu, I.L. Toma-Dauceanu, *In honorem Valeriu Stoica. Drepturi, libertăţi şi puteri la începutul mileniului al III-lea*, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2018, pp. 334-358).

⁶ Pentru detalii cu privire la rolul activ al executorului judecătoresc şi întrepătrunderea acestui principiu cu cel al disponibilităţii în etapa de executare silită, a se vedea V. Bozeşan, *Ipoteze practice privind raportul dintre disponibilitatea părţilor şi rolul activ al executorului judecătoresc*, în E. Oprina, V. Bozeşan, *Executarea silită. Dificultăţi şi soluţii practice*, Volumul 1, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2016, pp. 28-34.

În acest context, plasarea în prim plan a executorului judecătoresc, ca garanție a principiului legalității în faza de executare silită, constituie o opțiune firească a legiuitorului. Respectarea dispozițiilor legale în etapa de executare este, în principal, garantată de efectuarea actelor de executare de către organul de executare competent, potrivit legii; rolul executorului judecătoresc, în acest context, decurge din statutul profesional stabilit prin Legea nr. 188/2000 și setul de prerogative conferite executorului prin art. 7 din acest act normativ. Chiar dacă actele de executare propriu-zise nu vor putea fi efectuate decât după încuviințarea executării de către instanța de executare, se remarcă faptul că executorul este, dintre participanții la executare, principalul responsabil cu privire la legalitatea actelor de procedură⁷. În acest context, trebuie remarcat că executorul nu trebuie perceput ca un simplu mandatar al creditorului, rolul său activ fiind, este adevărat, orientat spre realizarea creanței cuprinsă în titlul executoriu, însă, întotdeauna, cu respectarea dispozițiilor legii și cu garantarea drepturilor tuturor participanților la procedura execuțională. În acest context, trebuie subliniat că potrivit art. 2 alin. (1) din Legea nr. 188/2000, executorii judecătorești îndeplinesc un serviciu de interes public, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, actele îndeplinite de executor, în limitele competențelor sale și cu respectarea cerințelor de formă sunt acte de autoritate publică.

În acest context, determinarea competenței executorului judecătoresc constituie un element central al respectării legalității procedurii execuționale. Dincolo de regula prevăzută de art. 623 C. pr. civ. și art. 1 alin. (1) din Legea nr. 188/2000 („executarea silită a oricărui titlu executoriu, cu excepția celor care au ca obiect venituri datorate bugetului general consolidat, bugetului Uniunii Europene și bugetului Comunității Europene a Energiei Atomice, se realizează numai de către executorul judecătoresc, chiar dacă prin legi speciale se dispune altfel”⁸), se ridică și problema interpretării și aplicării regulilor care vizează competența teritorială a executorului judecătoresc.

---

⁷ Spre exemplu, art. 659 alin. (3) C. pr. civ. prevede că „agenții forței publice nu pot refuza să sprijine activitatea de executare silită sub motiv că există impedimente, de orice natură, la executare, singurul răspunzător pentru nesocotirea acestora fiind executorul judecătoresc, în condițiile legii”.

⁸ În interpretarea dispozițiilor art. 623 C. pr. civ., Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit, prin Decizia nr. 66/2017 (publicată în Monitorul Oficial nr. 969 din 7 decembrie 2017) că: „Executarea silită a titlurilor executorii - hotărâri judecătorești privind crenate bugetare, datorate în temeiul unor raporturi juridice contractuale care se fac venit la bugetul consolidat al statului, se realizează prin executori fiscali, ca organe de executare silită ale statului”.

2. Competența teritorială a executorului judecătoresc. Prorogarea de competență. Condiții

Competența teritorială a executorului judecătoresc este stabilită de legiuitor prin raportare la circumscripția teritorială a curții de apel în raza căreia își desfășoară activitatea, potrivit art. 652 alin. (1) C. pr. civ. și art. 8 din Legea nr. 188/2000⁹. În funcție de modalitatea de executare prin intermediul căreia vor fi aduse la îndeplinire dispozițiile cuprinse în titlul executoriu, legiuitorul stabilește trei categorii de reguli de determinare a competenței teritoriale: în cazul urmăririi silite imobiliare, a urmăririi fructelor și veniturilor bunurilor imobile¹⁰ și a executării silite directe imobiliare, competența revine executorului judecătoresc din circumscripția curții de apel unde se află imobilul; în cazul urmăririi silite a bunurilor mobile și al executării silite directe mobiliare, se stabilește o competență teritorială alternativă, în favoarea executorului judecătoresc din circumscripția curții de apel unde se află bunurile mobile, respectiv a executorului din circumscripția curții de apel unde se află domiciliul ori, după caz, sediul debitorului la momentul declanșării procedurii de executare¹¹, iar dacă domiciliul ori sediul debitorului se află în străinătate,

---

⁹ Este de remarcat că dispozițiile art. 8 din Legea nr. 188/2000 stabilesc competența executorului judecătoresc prin raportare la „judecătoria pe lângă care funcționează”, prevedere care nu mai este de actualitate, având în vedere că soluția legislativă actuală referitoare la determinarea competenței instanței de executare nu mai folosește drept criteriu sediul executorului judecătoresc competent domiciliul sau sediul debitorului la momentul introducerii cererii de executare.

¹⁰ Art. 652 alin. (1) lit. a) se referă la urmărirea silită a „fructelor prinse de rădăcini”, dintr-o eroare de redactare a cărei corectare întârziere să apară, chiar și la mai bine de 8 ani de la intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă, modalitatea de executare vizată de textul de lege este urmărirea silită a fructelor neculese și a recoltelor prinse de rădăcini, reglementată de art. 795-799 C. pr. civ. La această modalitate de executare se adaugă și urmărirea veniturilor generale ale imobilelor, reglementată de art. 800 – 812 C. pr. civ., la care art. 652 alin. (1) lit. a) C. pr. civ. nu face referire în mod expres, dar cu privire la care este prevăzută competența executorului judecătoresc din circumscripția curții de apel în a cărei rază teritorială se află imobilul ale cărui venituri se urmăresc la art. 801 alin. (1) C. pr. civ.

¹¹ În acest sens, art. 652 alin. (3) C. pr. civ. prevede că „executorul judecătoresc rămâne competent să continue executarea chiar dacă după începerea executării debitorul și-a schimbat domiciliul sau, după caz, sediul”. Textul de lege nu prevede însă o regulă asemănătoare și în ceea ce privește situația în care competența teritorială a executorului este stabilită prin raportare la locul situării bunului imobil la momentul declanșării procedurii de executare. O astfel de reglementare exista în redactarea inițială a noului Cod de procedură civilă – art. 651 alin. (3) din forma inițială a Codului, așa cum a intrat în vigoare, adică Legea nr. 134/2010, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 76/2012, prevedea că „Dacă bunul mobil care face obiectul urmăririi silite ori al executării silite directe a fost mutat în timpul procedurii de executare, competent teritorial este

competența revine oricărui executor judecătoresc; în cazul executării silita a obligațiilor de a face și a obligațiilor de a nu face, competența teritorială revine executorului judecătoresc din circumscripția curții de apel unde urmează să se facă executarea. La aceste trei categorii de situații, reglementate prin dispozițiile art. 652 alin. (1) C. pr. civ., trebuie adăugată regula specială referitoare la executarea silită prin poprire, prevăzută de art. 782 C. pr. civ. – competența teritorială revine executorului judecătoresc al cărui birou se află în circumscripția curții de apel unde își are domiciliul sau sediul debitorul¹².

Se remarcă faptul că legiuitorul a ales să reglementeze competența teritorială a executorului judecătoresc prin raportare, în principal, la trei categorii de criterii: domiciliul ori, după caz, sediul debitorului; locul situării bunurilor (mobile sau imobile); locul efectuării executării¹³. Regulile de stabilire a competenței teritoriale sunt, așadar, mult mai flexibile în cazul organului de executare

---

executorul judecătoresc care a început procedura de executare”. Este de remarcat că, la momentul respectiv, textul de lege nu prezenta utilitate, deoarece competența teritorială a executorului pentru executarea silită directă și indirectă mobilă era stabilită exclusiv prin raportare la domiciliul/sediul debitorului (a se vedea E. Oprina, I. Gârbuleț, *Tratat teoretic și practic de executare silită, Volumul I. Teoria generală și procedurile execuționale*, Editura Universul Juridic, București, 2013, pp. 114-115). Prin Legea nr. 138/2014 (publicată în Monitorul Oficial nr. 753 din 16 octombrie 2014), au fost modificate atât soluția legislativă referitoare la determinarea competenței teritoriale a executorului judecătoresc pentru executarea silită mobilă, fiind instituită regula competenței teritoriale alternative, aplicabilă și în prezent, cât și dispozițiile care vizau fixarea competenței prin raportare la momentul declanșării procedurii, prin modificarea alin. (3), cu referire la domiciliul/sediul debitorului (pentru detalii, a se vedea E. Oprina, I. Gârbuleț, *Legea nr. 138/2014 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă. Modificările aduse executării silita conform Codului de procedură civilă republicat*, Editura Universul Juridic, București, 2015, pp. 113-121). Or, în contextul păstrării competenței teritoriale a executorului pentru executarea silită directă și indirectă mobilă și potrivit criteriului locului situării bunurilor mobile, ar fi fost utilă și păstrarea reglementării inițiale, referitoare la stabilirea competenței raportat la locul situării bunurilor la momentul declanșării procedurii de executare.

¹² În reglementarea inițială a noului Cod de procedură civilă, în materia popririi a fost stabilită o competență teritorială alternativă, între executorul din circumscripția curții de apel unde se află domiciliul ori sediu creditorului și cel din circumscripția curții de apel unde se află domiciliul sau sediul terțului poprit. Dispozițiile legale au fost modificate prin Legea nr. 17/2017, la momentul de față competența de executare prin poprire revenind exclusiv executorului judecătoresc din circumscripția curții de apel unde se află domiciliul ori, după caz, sediul debitorului. A se vedea, M. Dinu, R. Stanciu, *op. cit.*, pp. 557-559.

¹³ Pentru detalii, a se vedea G. C. Frențiu, *Competența executorului judecătoresc în cazul urmării silita a unor debitori obligați solidar*, în E. Oprina, V. Bozeșan, *Executarea silită. Dificultăți și soluții practice*, Volumul 1, Editura Universul Juridic, București, 2016, pp. 135-144.

decât în cazul instanței de executare, cu privire la care, prin raportare la dispozițiile art. 651 alin. (1) C. pr. civ., competența teritorială se determină, indiferent de modalitatea de executare, în funcție de domiciliul/sediul debitorului, ori, dacă acesta nu este în țară, în funcție de domiciliul sau sediul creditorului. Doar în situația în care niciunul dintre acestea nu se află în țară, competența teritorială a instanței de executare este legată de cea a executorului judecătoresc¹⁴.

Pornind de la această premisă, vom analiza în continuare în ce măsură anumite soluții legislative referitoare la competența instanței de executare sunt aplicabile, prin analogie, și în cazul executorului judecătoresc, în special în legătură cu acele situații în care s-ar ridica problema prorogării (extinderii) competenței teritoriale a executorului.

Prorogarea de competență a executorului judecătoresc este reglementată de dispozițiile art. 652 alin. (2) C. pr. civ., care prevede că în situația în care bunurile urmăribile, mobile sau imobile, se află în circumscripția mai multor curți de apel, oricare dintre executorii judecătorești care funcționează pe lângă una dintre acestea este competent să realizeze executarea, inclusiv cu privire la bunurile urmăribile aflate în raza celorlalte curți de apel¹⁵. Justificarea acestei extinderi a competenței executorului judecătoresc se găsește în dispozițiile art. 666 alin. (4) C. pr. civ. și privește efectele încheierii de încuviințare a executării,

---

¹⁴ În reglementarea inițială a noului Cod de procedură civilă, competența instanței de executare era stabilită prin raportare la competența teritorială a executorului judecătoresc în toate cazurile. Astfel, art. 650 alin. (1) C. pr. civ., în varianta care a intrat în vigoare la data de 15 februarie 2013, prevedea că „instanța de executare este judecătoria în circumscripția căreia se află biroul executorului judecătoresc care face executarea, în afara cazurilor în care legea dispune altfel”. Această soluție legislativă a fost declarată neconstituțională prin Decizia nr. 348/2014 a Curții Constituționale (publicată în Monitorul Oficial nr. 529 din 16 iulie 2014), ulterior fiind înlocuită cu soluția legislativă aplicabilă și în prezent, prin Legea nr. 138/2014. A se vedea N.-H. Țiț, *Aspecte practice privind determinarea competenței instanței de executare*, în Revista de Științe Juridice, nr. 1/2019, pp. 27-40.

¹⁵ Textul de lege exista în forma actuală și în redactarea inițială a noului Cod de procedură civilă. Ulterior, prin Legea nr. 138/2014, a fost restrânsă posibilitatea prorogării de competență a executorului judecătoresc numai în cazul bunurilor urmăribile mobile (a se vedea E. Oprina, I. Gârbuleț, *Legea nr. 138/2014 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă*, op. cit., pp. 117-121). Prin Legea nr. 17/2017, s-a revenit la soluția legislativă inițială, astfel încât, la momentul de față, este posibilă prorogarea de competență atât în materie mobilă, cât și imobiliară (a se vedea E. Oprina, V. Bozeșan, *Analiza ultimelor modificări aduse în materia procedurii civile și a executării silită, în special, prin Legea nr. 17/2017*, disponibil la adresa https://www.juridice.ro/500604/analiza-ultimelor-modificari-aduse-materia-procedurii-civile-si-executarii-silite-special-prin-legea-nr-172017.html#_ftn18, accesată la data de 30.11.2021)

mai exact prevederea potrivit căreia aceste efecte se produc pe întreg teritoriu țării. Prin urmare, odată încuviințată executarea silită, executorul judecătoresc devine competent nu doar pentru urmărirea bunurilor aflate în raza de competență a curții de apel în circumscripția în care își desfășoară activitatea, ci și pentru bunurile aflate în circumscripția altor curți de apel, fără a mai fi necesară obținerea altei încuviințări a executării silite. Numai în cazul în care, ulterior încuviințării executării silite, nu sunt identificate bunuri în circumscripția curții de apel în care își desfășoară activitatea executorul sesizat de creditor, însă astfel de bunuri există în circumscripția altor curți de apel, este necesară formularea unei cereri de înlocuire a executorului judecătoresc, în vederea continuării procedurii execuționale, potrivit art. 652 alin. (4) C. pr. civ.¹⁶.

Textul de lege ridică mai multe probleme de interpretare. În primul rând, față de redactarea acestuia, care se referă la „bunuri urmăribile, mobile sau imobile” se ridică problema dacă prorogarea de competență operează exclusiv în baza existenței bunurilor urmăribile în raza mai multor curți de apel sau este necesară declanșarea efectivă a executării silite asupra acestor bunuri; altfel spus, se ridică problema dacă simpla existență a unui bun mobil sau imobil în circumscripția curții de apel în raza căreia își desfășoară activitatea este suficientă pentru a justifica declanșarea executării silite asupra unor bunuri aflate în circumscripția altei curți de apel, chiar dacă bunurile aflate în circumscripția curții de apel în care executorul respectiv este competent nu ar fi supuse urmării silite. Cu privire la această chestiune, se remarcă faptul că textul de lege se referă la „bunuri urmăribile”, nu la „bunuri urmărite”; prin urmare, trebuie să existe, potențial, posibilitatea urmării silite asupra bunurilor respective, chiar dacă aceasta nu a fost încă declanșată. O interpretare contrară ar contraveni dispozițiilor art. 622 alin. (3) și art. 666 alin. (4) C. pr. civ., care permit creditorului, ca o componentă a principiului disponibilității în procedura de executare silită, să recurgă la modalitățile de executare pe care le consideră adecvate, simultan sau succesiv, în vederea realizării drepturilor cuprinse în titlul executoriu.

Prin urmare, spre exemplu, dacă debitorul deține doar bunuri mobile în circumscripția curții de apel în raza căreia își desfășoară activitatea executorul judecătoresc sesizat cu cererea de executare, însă deține și un bun imobil, situat în circumscripția unei alte curți de apel, executorul va putea trece la executarea bunului imobil respectiv, chiar dacă nu a efectuat acte de executare asupra bunurilor mobile. Dacă însă în circumscripția curții de apel în care își desfășoară activitatea executorul nu se găsește nici un bun urmăribil, va fi necesară înlocuirea executorului, așa cum am arătat și mai sus.

---

¹⁶ Nici în această situație nu va fi necesară obținerea unei noi încuviințări a executării silite, dispozițiile art. 652 alin. (4) C. pr. civ. referindu-se la „continuarea executării silite printr-un alt executor judecătoresc” (a se vedea N.-H. Țiț, *Încuviințarea executării silite*, Editura Universul Juridic, București, 2018, p. 296-297).

Dispozițiile legale referitoare la prorogarea de competență a executorului de la art. 652 alin. (2) C. pr. civ., precum și cele referitoare la înlocuirea executorului judecătoresc, în ipoteza prevăzută de art. 652 alin. (4) C. pr. civ., sunt consecința faptului că, la momentul încuviințării executării silite, instanța nu poate face decât o evaluare *prima facie* a competenței executorului judecătoresc, bazată, de cele mai multe ori, pe niște prezumții¹⁷. Este adevărat că art. 666 alin. (5) pct. 1 C. pr. civ. prevede ca motiv de respingere a cererii de încuviințare situația în care „cererea de executare este de competența altui organ de executare decât cel sesizat”, însă, în majoritatea situațiilor, la momentul declanșării procedurii execuționale nu sunt cunoscute încă bunurile urmăribile ale debitorului, acestea urmând a fi determinate ca urmare a demersurilor făcute de executorul judecătoresc și pe baza informațiilor primite de acesta de la terți, în temeiul art. 660 C. pr. civ., sau furnizate chiar de către debitor, la solicitarea executorului, potrivit art. 627 alin. (2) și art. 647 alin. (2) C. pr. civ.

Prin urmare, este posibil ca, ulterior sesizării executorului judecătoresc cu privire la care se poate prezuma că este competent, cel puțin pentru anumite modalități de executare (spre exemplu, executorul din circumscripția curții de apel în raza căreia se găsește domiciliul sau sediul debitorului), acesta să identifice bunuri urmăribile aflate în circumscripția unei alte curți de apel; dacă, raportat la bunuri aflate în circumscripția curții de apel în care își desfășoară activitatea, executorul judecătoresc este competent, atunci el își extinde competența și pentru urmărirea bunurilor aflate în circumscripția unei alte curți de apel, rațiunea avută în vedere de legiuitor fiind aceea a unei mai bune realizări și gestionări a actelor de executare, în vederea recuperării cât mai rapide a creanței, cu minimizarea cheltuielilor de executare angajate în acest scop¹⁸.

3. Prorogarea de competență în materia popririi

O a doua problemă de interpretare referitoare la dispozițiile art. 652 alin. (2) C. pr. civ. vizează aplicabilitatea acestora în cazul executării silite prin poprire. Se ridică astfel întrebarea dacă, spre exemplu, executorul judecătoresc din circumscripția curții de apel în raza căreia se găsesc bunuri ale debitorului, nu însă și domiciliul ori sediul acestuia, este competent să realizeze executarea silită prin poprire a debitorului respectiv. În doctrină a fost exprimată opinia

---

¹⁷ A se vedea B. Dumitrache, *Verificarea, în faza încuviințării executării silite, a necompetenței teritoriale a executorului judecătoresc*, în E. Oprina, V. Bozeșan, *Executarea silită. Dificultăți și soluții practice*, Volumul 1, Editura Universul Juridic, București, 2016, pp. 206-215; N.-H. Țiț, *Încuviințarea executării silite*, *op. cit.*, pp. 326-334.

¹⁸ Pentru o analiză critică a dispozițiilor legale referitoare la competența teritorială a executorului judecătoresc, a se vedea C. Lungănașu, *Competența instanței de executare și a executorului judecătoresc în procedura execuțională – câteva probleme*, în *Revista Română de Executare Silită*, Nr. 1/2020, pp. 68-73.

conform căreia prorogarea de competență prevăzută de art. 652 alin. (2) C. pr. civ. operează și în materia popririi, având ca principal argument faptul că aceasta este subsumată executării silite mobiliare¹⁹.

Apreciem că această opinie nu este la adăpost de critică, din cel puțin două motive: în primul rând, dispozițiile art. 652 alin. (2) au caracter excepțional, permițând o extindere a competenței executorului judecătoresc în afara circumscripției teritoriale a curții de apel în raza căruia este competent, potrivit legii; prin urmare, interpretarea trebuie să fie una restrictivă. Or, atât timp cât textul se referă la „bunuri urmăribile, mobile sau imobile”, se poate concluziona că sunt vizate exclusiv modalitățile executării silite indirecte imobiliară și mobiliară propriu zisă. Aceasta și în condițiile în care, acolo unde legiuitorul a înțeles să facă referire și la poprire, a prevăzut-o în mod expres: la art. 652 alin. (4) C. pr. civ., se menționează că este necesară înlocuirea executorului în cazul în care „nu sunt bunuri și venituri urmăribile” în raza de competență a executorului sesizat. Este adevărat că în contextul reglementării competenței exclusive a executorului de la domiciliul sau sediul debitorului pentru urmărirea prin poprire, referirea la existența „veniturilor urmăribile” de la art. 652 alin. (4) C. pr. civ. nu își mai găsește eficiența, însă aceasta nu este de natură să invalideze argumentul că, acolo unde legiuitorul a înțeles să facă referire la poprire a menționat-o în mod expres.

Al doilea argument care ar putea fi formulat împotriva tezei aplicabilității art. 652 alin. (2) C. pr. civ. în materia popririi vizează raportul dintre dispozițiile art. 782 și cele ale art. 652 C. pr. civ. Competența executorului judecătoresc pentru executarea prin poprire este reglementată printr-un text de lege special, poprirea nefiind menționată între modalitățile de executare de la art. 652 alin. (1) C. pr. civ. Prin urmare, se poate conchide că, criticabil sau nu, legiuitorul a avut în vedere o reglementare expresă și derogatorie pentru executarea prin poprire, dispozițiile art. 782 C. pr. civ. înlăturând de la aplicare regulile de stabilirea a competenței prevăzute de art. 652 C. pr. civ. Această concluzie ar fi întărită și de faptul că art. 782 alin. (2) C. pr. civ. prevede, în mod expres, că dispozițiile art. 652 alin. (5) C. pr. civ. sunt aplicabile; or, în condițiile în care regula de competență de la art. 782 alin. (1) C. pr. civ. s-ar fi completat cu dispozițiile art. 651 C. pr. civ., trimiterea pe care o face alin. (2) nu ar mai fi fost necesară. Prin urmare, legiuitorul a înțeles ca pentru stabilirea competenței executorului să instituie o regulă distinctă, cu caracter special, în materia popririi, doar

---

¹⁹ Tr. C. Briciu, *Comentariu sub art. 782 C. pr. civ.*, în V. M. Ciobanu, M. Nicolae (coordonatori), *Noul Cod de procedură civilă comentat și adnotat, Vol. II – art. 527 – 1134*, Editura Universul Juridic, București, 2016, pp. 809-810; E. Oprina, V. Bozeșan, *Ipoteze practice privind competența executorului judecătoresc*, în E. Oprina, V. Bozeșan, *Executarea silită. Dificultăți și soluții practice*, Volumul 2, Editura Universul Juridic, București, 2017, pp. 212-213.

dispozițiile alin. (5) ale art. 652 C. pr. civ. aplicându-se, în completare, grație trimiterii făcute în mod expres.

Apreciem, totuși, că aceste argumente nu pot fi suficient de puternice pentru a înlătura aplicabilitatea art. 652 alin. (2) C. pr. civ. în materia popririi.

În primul rând, trebuie observat că obiectul executării silite prin poprire nu este limitat la sumele de bani datorate de terți debitorului, ci include și titlurile de valoare, bunurile mobile incorporale și chiar bunuri mobile corporale, potrivit art. 781 alin. (1) C. pr. civ. Prin urmare, a concluziona că art. 652 alin. (2) C. pr. civ., referindu-se la „bunuri urmăribile, mobile sau imobile”, exclude de la posibilitatea prorogării de competență a executorului judecătoresc executarea prin poprire ar constitui o eroare de interpretare a reglementărilor care privesc obiectul popririi. Aceasta este o modalitate de urmărire silită mobilă, ale cărei particularități procedurale impun stabilirea unor reguli popririi, distincte de cele ale urmăririi silite mobiliare propriu zise. Aceeași observație este, de altfel, valabilă și pentru urmărirea fructelor sau veniturilor bunurilor imobile ale debitorului, care sunt, la rândul lor, modalități de urmărire silită mobilă, dar cu privire la care legiuitorul a înțeles să stabilească o altă regulă de competență teritorială decât cea specifică urmăririi mobiliare propriu-zise. Aceasta nu înseamnă însă că toate aceste modalități de urmărire mobilă sunt excluse de la aplicarea dispozițiilor art. 652 alin. (2) C. pr. civ., referitoare la prorogarea de competență a executorului judecătoresc. Prin urmare, dispozițiile art. 782 C. pr. civ. nu fac altceva decât să stabilească regula de competență în materia urmăririi prin poprire, nicidecum să înlătore de la aplicare dispozițiile art. 652 alin. (2) C. pr. civ.

Nici faptul că art. 782 alin. (2) C. pr. civ. face trimitere doar la alin. (5) al art. 652 C. pr. civ. nu poate fi reținut ca un argument valid. Dacă ar fi așa, respectiv dacă trimiterea făcută numai către alin. (5) ar exclude aplicarea alin. (2), asta ar însemna că nu ar fi aplicabil, în materia popririi, nici alin. (3) al art. 652 C. pr. civ., din moment ce nici la acesta nu se face trimitere în mod expres. Or, în mod evident, atât timp cât competența executorului în materie de poprire se stabilește prin raportare la domiciliul sau sediul debitorului, dispozițiile art. 652 alin. (3) C. pr. civ. sunt pe deplin aplicabile, în sensul că se va avea în vedere domiciliul sau sediul debitorului la momentul declanșării procedurii execuționale, o eventuală modificare a acestuia după sesizarea executorului judecătoresc nemaiputând avea relevanță cu privire la stabilirea competenței acestuia.

În fine, un al treilea argument în favoarea tezei conform căreia prorogarea de competență a executorului operează și în materia popririi pornește de la observația că dispozițiile art. 782 alin. (1) C. pr. civ. nu reglementează și ipoteza debitorului cu domiciliul sau sediul în străinătate. Desigur, executarea silită prin poprire rămâne o modalitate de executare silită indirectă mobilă, astfel încât, în ipoteza în care domiciliul sau sediul debitorului nu se află în România, devine aplicabilă regula generală de la art. 652 alin. (1) lit. b) C. pr. civ., respectiv va fi

competent orice executor judecătoresc din România, indiferent de domiciliul sau sediul terțului poprit²⁰. Prin urmare, caracterul special al dispozițiilor art. 782 C. pr. civ. nu conduc la înlăturarea, în totalitate, a regulilor cuprinse la art. 652 C. pr. civ.; din contră, în cazul în care regula specială de competență configurată de legiuitor în materia popririi nu este suficientă sau nu acoperă situația concretă analizată, devin aplicabile dispozițiile de drept comun, care, în speță, sunt cele de la art. 652 C. pr. civ., chiar dacă trimiterea pe care o face art. 782 alin. (2) C. pr. civ. ar putea fi considerată, la o primă lectură, una restrictivă. O interpretare contrară ar contraveni regulilor referitoare la obiectul executării prin poprire și ar conduce la situații imposibil de gestionat în practică.

În concluzie, în acord cu opiniile exprimate în doctrină, apreciem că prorogarea de competență teritorială a executorului judecătoresc operează și în materia popririi, fiind posibilă înființarea popririi de către un executor judecătoresc din circumscripția altei curți de apel decât cea în care se găsește domiciliul ori sediul debitorului, dacă în raza acesteia există bunuri urmăribile, mobile sau imobile, ale debitorului respectiv.

4. Prorogarea de competență a executorului judecătoresc în cazul pluralității de debitori

O problemă practică deosebit de importantă este cea referitoare la stabilirea competenței teritoriale a executorului judecătoresc în ipoteza în care executarea silită este declanșată în contradictoriu cu mai mulți debitori.

În practica execuțională sunt întâlnite frecvent situații în care titlul executoriu permite declanșarea executării silite împotriva mai multor debitori obligați în solidar sau împotriva debitorilor și terților garanți care, de asemenea, s-au obligat în solidar cu debitorul. În doctrina clasică a dreptului procesual civil a fost evidențiat caracterul unipatrimonial al executării silite, reținându-se, în acest sens, că, de principiu, nu este posibilă o coparticipare procesuală pasivă în etapa executării silite²¹.

Recent, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut, în soluționarea unui recurs în interesul legii, că, în ceea ce privește competența instanței de executare, în etapa încuviințării executării silite, sunt aplicabile dispozițiile art. 112 C. pr. civ., în ipoteza în care executarea silită este declanșată contra mai multor debitori, în baza dispozițiilor titlului executoriu. Astfel, prin Decizia nr. 20/2021²², Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a stabilit

---

²⁰ A se vedea E. Oprina, V. Bozeșan, *Ipoteze practice privind competența executorului judecătoresc*, op. cit., pp. 207-208; G. Boroi, M. Stancu, op. cit., p. 1142, nota de subsol nr. 1.

²¹ A se vedea I. Stoenescu, A. Hilsenrad, S. Zilberstein, *Tratat teoretic și practic de procedură a executării silite*, Editura Academiei, București, 1966, pp. 47-48; S. Zilberstein, V. M. Ciobanu, *Tratat de executare silită*, Editura Lumina Lex, București, 2001, pp. 56-57.

²² Publicată în Monitorul Oficial nr. 1083 din 11 noiembrie 2021.

că „în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 651 alin. (1), art. 666, art. 712, art. 714 și art. 112 din Codul de procedură civilă, instanța de executare competentă teritorial să soluționeze contestația la executare propriu-zisă formulată de unul dintre debitorii la care se referă titlul executoriu este judecătoria care a încuviințat executarea silită a acelui titlu executoriu, în afara cazurilor în care legea dispune altfel.” Premisa acestei soluții a Înaltei Curți este aceea a declanșării executării silite contra mai multor debitori, ale căror domiciliuri ori, după caz, sedii, se află în circumscripția unor curți de apel diferite, în legătură cu care a fost dată încuviințarea executării de către una dintre instanțele stabilite prin raportare la aceste domiciliuri sau sedii. În baza unui raționament care pornește de la clarificarea noțiunii de competență exclusivă și valorifică principiul unicității instanței de executare, instanța supremă stabilește că, odată ce a încuviințat executarea, competența teritorială a instanței de executare rămâne fixată la instanța respectivă, cu consecința că aceasta va fi competentă să soluționeze și contestațiile la executare sau alte incidente apărute pe parcursul executării care sunt, potrivit legii, de competența instanței de executare, în temeiul art. 651 alin. (3) C. pr. civ.²³. Se face, în considerentele deciziei Înaltei Curți, o distincție importantă între situația coparticipării procesuale care, așa cum am arătat, în materia executării silite nu este, de principiu, posibilă, și aceea a pluralității de debitori, aceasta din urmă fiind, în numeroase situații, întâlnită în practică, datorită avantajelor pe care le are executarea tuturor debitorilor sau terților garanți în cadrul aceluiași dosar execuțional²⁴.

---

²³ În acest sens, re arată în paragraful 73 al Deciziei nr. 20/2021 că „ (...) în materia analizată, din perspectiva dispozițiilor art. 651 alin. (1) și (3) din același cod, instanța de executare a fost stabilită odată cu pronunțarea încheierii de încuviințare a executării silite, iar acest aspect nu mai poate fi reapreciat în cadrul contestației la executare propriu-zise, prin care se contestă executarea silită deja declanșată, pentru că hotărârea prin care a fost încuviințată executarea silită a transată în mod necesar și problema calificării instanței care a pronunțat-o ca având statutul de instanță de executare.”

²⁴ Se reține în acest sens, în paragrafele 75-78 din Decizia nr. 20/2021 se reține că „ (...) se impune a fi precizat că pluralitatea de debitori în faza executării silite reiese, de regulă, din conținutul înscrisului care constituie titlu executoriu, potrivit dispozițiilor legale. Cu toate acestea, trebuie făcută o distincție între incompatibilitatea coparticipării procesuale pasive în faza executării silite a procesului civil și posibilitatea existenței pluralității de debitori în faza de executare silită a procesului civil. Este posibilă existența mai multor debitori în cadrul aceleiași proceduri execuționale câtă vreme actele de executare silită urmează să fie efectuate distinct pentru fiecare debitor urmărit. Executarea urmează să fie efectuată separat pentru fiecare debitor în parte, patrimoniul fiecărui debitor fiind supus în mod separat formelor de urmărire prevăzute de lege. Cu alte cuvinte, este posibil ca prin aceeași cerere de executare silită și în cadrul aceleiași proceduri execuționale creditorul să urmărească mai mulți debitori în situația în care debitorii sunt obligați divizibil (pentru recuperarea de la fiecare a părții de creanță pe care o datorează) sau solidar (prin urmărirea tuturor debitorilor concomitent).

În acest context, se ridică problema dacă se poate considera că, în cazul declanșării procedurii execuționale împotriva mai multor debitori sau terți garanți²⁵, operează o prorogare de competență a executorului judecătoresc, în cazul în care bunurile urmăribile ale debitorilor ori terților garanți se găsesc în circumscripția unor curți de apel diferite sau, după caz, domiciliile ori sediile debitorilor sau terților garanți se află în raza unor curți de apel diferite. Practica instanțelor judecătorești este divergentă în legătură cu astfel de situații, în special în cazul în care se dorește executarea silită prin poprire a unor

---

Conform dispozițiilor art. 648 din Codul de procedură civilă, creditorul, în condițiile legii, poate urmări, în limita creanței și a accesoriilor acesteia, concomitent sau, după caz, separat și bunurile terților care au garantat plata datoriilor debitorului (fideiutor, garant ipotecar).

Faptul că, în temeiul principiului disponibilității, creditorul are dreptul să ceară executarea silită în același timp a mai multor debitori prin aceeași cerere de executare silită nu trebuie pus sub semnul egalității cu existența unei coparticipări procesuale pasive în faza execuțională a procesului civil. Aceasta, pentru că creditorul este obligat să inițieze, în mod separat, o procedură de executare distinctă pentru fiecare dintre debitorii săi, prin procedură de executare înțelegându-se modalitatea concretă de realizare a creanței, iar nu formarea obligatorie a unor dosare execuționale separate, întrucât, deși fizic mai mulți debitori pot figura ca părți în cadrul aceluiași dosar de executare, din punct de vedere juridic prezența fiecăruia dă naștere unor demersuri execuționale distincte și separate, în considerarea caracterului propriu al patrimoniului fiecăruia. Executarea silită își păstrează și în aceste situații caracterul unipatrimonial, actele de urmărire fiind efectuate prin raportare la patrimoniul fiecărui debitor, constituirea unui singur dosar de executare fiind doar o opțiune a creditorului, care poate stabili cadrul procesual execuțional, drept componentă a principiului disponibilității, prin raportare la limitele stabilite prin titlul executoriu.

Așadar, situația pluralității de debitori, pentru care un creditor pornește executarea silită în temeiul unui singur titlu împotriva mai multor debitori, nu se confundă cu coparticiparea procesuală pasivă care, de regulă, este exclusă în cadrul celei de-a doua faze a procesului civil. (...)”

²⁵ Apreciem că terților garanți trebuie să li se asigure, din punct de vedere al dreptului execuțional, același statut cu al debitorului, în temeiul art. 648 alin. (1) C. pr. civ. Astfel, textul de lege prevede că, în ipoteza în care creditorul înțelege să declanșeze procedura execuțională împotriva terțului garant (fie concomitent, fie separat de executarea debitorului), acestuia i se aplică același set de drepturi și obligații procesuale ca și debitorului. Prin urmare, inclusiv în ceea ce privește determinarea competenței instanței de executare și a executorului judecătoresc, terțul garant trebuie considerat, în plan procesual, un debitor. Pentru opinia contrară, respectiv cea conform căreia, în cazul în care cererea de executare este formulată atât în contradictoriu cu debitorul principal, cât și cu fidejutorul sau garantul ipotecar, sunt aplicabile dispozițiile tezei a II-a a art. 112 alin. (1) C. pr. civ., a se vedea Ș. Mircioiu, I. M. Dragoste, *Stabilirea competenței instanței de executare în cazul pluralității de debitori cu domiciliu sau sedii diferite*, în *Revista Română de Executare Silită*, nr. 1/2020, pp. 86-87.

debitori/terți garanți cu domiciliile/sediile aflate în circumscripția unor curți de apel diferite.

Într-o primă orientare a practicii, s-a reținut că dispozițiile art. 112 C. pr. civ. sunt aplicabile, în mod corespunzător, și pentru determinarea competenței executorului judecătoresc, în ipoteza formulării cererii de executare contra mai multor debitori și/sau terți garanți. S-a reținut în sprijinul acestei opinii că, atât timp cât legea nu cuprinde nicio dispoziție referitoare la această ipoteză, iar pluralitatea de debitori este posibilă raportat la dispozițiile titlului executoriu, creditorul poate sesiza un singur executor judecătoresc, nefiind necesară constituirea mai multor dosare de executare, la executori competenței prin raportare la domiciliul/sediul fiecărui debitor/terț garant ori la locul situării bunurilor acestora. Într-o astfel de situație, creditorul poate alege oricare dintre executorii competenți, potrivit criteriilor prevăzute de art. 652 alin. (1) C. pr. civ., pentru unul dintre debitori/terți garanți, acesta prorogându-și competența și cu privire la executarea celorlalți²⁶.

Într-o a doua orientare a practicii judiciare, s-a reținut că dispozițiile legale referitoare la competența executorului judecătoresc nu pot fi completate cu cele referitoare la competența instanței; prin urmare, în măsura în care executorul judecătoresc sesizat de creditor nu este competent să realizeze urmărirea silită pentru toți debitorii ori terții garanți împotriva cărora titlul executoriu ar permite declanșarea executării, va fi necesară constituirea de dosare execuționale separate, la executorii judecătorești competenți pentru fiecare dintre acești debitori/terți garanți²⁷.

---

²⁶ Spre exemplu, în motivarea Deciziei civile nr. 187A/22.01.2019 a Tribunalului București – Secția a V-a Civilă (disponibilă la adresa <http://www.rolii.ro/hotarari/5c9055d5e49009bc0000008f>, accesată la data de 30.11.2021), s-a reținut că „ (...) în absența unor dispoziții speciale care să reglementeze modalitatea în care se stabilește competența executorului judecătoresc în cazul pluralității de debitori cu domiciliile diferite, este aplicabilă norma cu caracter general cuprinsă la art. 112 C. pr. civ., potrivit căreia cererea de chemare în judecată a mai multor pârâți poate fi introdusă la instanța competentă pentru oricare dintre aceștia. Acest text reglementează un caz de prorogare legală de competență în cazul pluralității de pârâți, aplicabil pentru identitate de rațiune și în ceea ce privește competența executorului judecătoresc. Așadar, în cazul în care cererea de executare silită prin poprire vizează mai mulți debitori, care au domiciliile în raza unor curți de apel diferite, executorul judecătoresc al cărui sediu se află în raza uneia dintre aceste curți de apel, este competent să desfășoare procedura de executare silită și pentru celălalt debitor, în temeiul dispozițiilor art. 112 C. pr. civ. Aceasta soluție se impune și pentru evitarea unor costuri suplimentare generate de deschiderea a două dosare de executare silită.”

²⁷ Spre exemplu, în motivarea Deciziei civile nr. 3013/27.09.2019 a Tribunalului București, Secția a IV-a civilă (reprodusă în G.-A. Lazăr, V. Penteleev, *Executarea silită în temeiul contractelor de credit. Practică judiciară comentată*, Editura Universul Juridic, București, 2021, pp. 482-488), s-a reținut că: „ (...) În ceea ce privesc criticile formulate de

În acord cu opiniile exprimate în doctrină²⁸, apreciem că cea de-a doua orientare a practicii judiciare este corectă. La argumentele pertinente exprimate deja în susținerea acesteia, înțelegem să adăugăm următoarele.

În primul rând, delimitarea între regulile aplicabile competenței instanței de executare și cele referitoare la competența teritorială a executorului judecătoresc rezultă cu claritate din dispozițiile art. 651 și art. 652 C. pr. civ.; legiuitorul a stabilit soluții legislative diferite pentru determinarea competenței teritoriale ale celor două categorii de participanți la procedura de executare silită, raportându-se exclusiv la criteriul referitor la domiciliul sau sediul debitorului ori, după caz, creditorului, în cazul instanței și la trei categorii de criterii, în cazul executorului judecătoresc, așa cum s-a arătat și mai sus. Această distincție rezultă cu claritate din dispozițiile art. 652 alin. (5) și art. 782 alin. (2) C. pr. civ., care prevăd nulitatea necondiționată a actelor de procedură efectuate cu încălcarea normelor de competență a executorului judecătoresc; dacă dispozițiile legale referitoare la competența executorului s-ar fi completat cu cele referitoare la competența instanței, aceste dispoziții legale nu ar mai fi fost necesare; or, faptul că legiuitorul a înțeles să menționeze expres sancțiunea nulității necondiționate în cazul încălcării normelor referitoare la competența executorului judecătoresc are și semnificația că a avut intenția de a configura un set de reguli de competență propriu acestui participant la executarea silită, independent de regulile de competență stabilite pentru instanța de executare.

---

către apelanta-potentă privind aplicabilitatea în cauză a prevederilor art. 112 Cod procedură civilă, în sensul că, fiind vorba despre doi debitori executați în baza aceluiași titlu executoriu și în lipsa unei reglementări exprese, se aplică prin analogie și executării silite dispozițiile specifice pluralității de pârâți din cursul judecății, tribunalul le constată neîntemeiate având în vedere că prin aceste susțineri petenta a făcut o confuzie între competența instanței de executare în cadrul procedurii executării silite și competența executorului judecătoresc de a dispune declanșarea executării silite prin poprire, determinarea competenței în cele două situații fiind reglementată prin norme legale distincte. În aceste condiții, nu se poate vorbi despre o analogie între modalitatea de stabilire a competenței instanței de executare și cea a executorului judecătoresc, textele de lege aplicabile în aceste cazuri fiind clare și de strictă interpretare și aplicare. Mai mult decât atât, tribunalul arată și faptul că în măsura în care legiuitorul ar fi dorit aplicarea în materia executării silite cu privire la competența executorului judecătoresc a unei analogii referitoare la normele de competență în cazul pluralității de pârâți din faza de judecată, ar fi reglementat acest aspect în mod expres. Pe cale de consecință, prevederile art. 112 Cod procedură civilă, nu ar putea fi aplicate prin analogie și în faza de executare silită, cu atât mai puțin în vederea determinării competenței executorului judecătoresc în procedura declanșării executării silite prin poprire, unde interpretarea și aplicarea prevederilor art. 782 se face sub sancțiunea nulității necondiționate de producerea unei vătămări, legiuitorul prezumând vătămarea cauzată de nerespectarea acestor dispoziții.”

²⁸ E. Oprina, V. Bozeșan, *Ipozeze practice privind competența executorului judecătoresc*, op. cit., pp. 208-212.

În al doilea rând, așa cum am arătat și mai sus, regulile referitoare la prorogarea de competență a executorului judecătoresc au caracter excepțional și sunt, prin urmare de strictă interpretare; este adevărat că dispozițiile art. 652 alin. (2) C. pr. civ. nu se referă, în mod expres, la un singur debitor, prin urmare, ar putea fi lecturat și în cheia unei posibile prorogări a competenței executorului judecătoresc în cazul în care bunurile urmăribile, situate în circumscripția mai multor curți de apel, ar aparține mai multor debitori. Această interpretare ar fi, însă, contrară principiului unipatrimonial al executării silite; rațiunea art. 652 alin. (2) C. pr. civ. și prorogarea de competență pe care acest text de lege o instituie derivă chiar din acest principiu – competența teritorială a executorului judecătoresc se extinde tocmai în considerarea faptului că bunurile urmăribile, aflate în circumscripția mai multor curți de apel, aparțin aceluiași patrimoniu. Prin urmare, în cazul în care bunurile respective, situate în circumscripția unor curți de apel diferite, ar aparține unor debitori ori terți garanți diferiți, rațiunea prorogării de competență încetează să mai existe.

În concluzie, apreciem că dispozițiile art. 112 C. pr. civ. nu pot fi aplicate, prin analogie, pentru stabilirea competenței teritoriale a executorului judecătoresc. Prin urmare, o eventuală pluralitate de debitori ar putea fi întâlnită numai în cazul în care executorul judecătoresc sesizat este competent pentru toți debitorii ori, după caz, terții garanți, raportat la domiciliile/sediile acestora sau la locul situației bunurilor urmăribile.

5. Concluzii

Una dintre principalele garanții ale principiului legalității în faza de executare silită este reprezentată de respectarea regulilor privind competența teritorială a executorului judecătoresc. Efectuarea unor acte de executare de către un organ de executare necompetent atrage sancțiunea nulității necondiționate de existența unei vătămări; prin urmare, corecta interpretare și aplicare a regulilor de competență a executorului judecătoresc au o importanță deosebită.

Stabilirea situațiilor în care poate opera o prorogare (extindere) a competenței executorului judecătoresc, raportat la dispozițiile art. 652 alin. (2) C. pr. civ., constituie, în acest context, un demers de interpretare necesar și complex.

Apreciem că, raportat la obiectul executării silite prin poprire, extinderea competenței teritoriale a executorului judecătoresc operează și în cazul acestei modalități de executare silită; prin urmare, dacă executorul judecătoresc este competent să realizeze actele de executare prin raportare la situarea bunurilor mobile sau imobile ale debitorului în circumscripția unei curți de apel, acesta este competent și să înființeze poprirea, chiar dacă domiciliul sau sediul debitorului se găsește în circumscripția unei alte curți de apel.

Considerăm însă că prorogarea de competență nu operează în cazul în care se dorește declanșarea executării silite împotriva mai multor debitori sau terți garanți, chiar dacă dispozițiile titlului executoriu ar permite aceasta, în cazul în care domiciliile/sediile ori, după caz, bunurile urmăribile aparținând acelor terți garanți ar fi situate în circumscripția unor curți de apel diferite. Cu alte cuvinte, apreciem că, raportat la caracterul unipatrimonial al executării silite, o eventuală pluralitate de debitori în cadrul aceluiași dosar execuțional nu ar putea fi acceptată decât dacă executorul sesizat este competent pentru urmărirea tuturor debitorilor și terților garanți, potrivit regulilor de la art. 652 alin. (1) C. pr. civ., respectiv art. 782 alin. (1) C. pr. civ. (pentru executarea prin poprire).

Cu toate acestea, având în vedere soluțiile divergente pronunțate de instanțele judecătorești cu privire la această ultimă chestiuni, apreciem că este necesară intervenția instanței supreme și pronunțarea unei soluții de unificare a practicii judiciare, pe calea dezlegării chestiunilor de drept sau recursului în interesul legii.

Bibliografie:

- Boroi G., Stancu M., *Drept procesual civil*, ed. a 5-a, rev. și ad., Editura Hamangiu, București, 2020
- Bozeșan V., *Ipoteze practice privind raportul dintre disponibilitatea părților și rolul activ al executorului judecătoresc*, în Oprina E., Bozeșan V., *Executarea silită. Dificultăți și soluții practice*, Volumul 1, Editura Universul Juridic, București, 2016, pp. 28-34
- Briciu Tr. C., *Comentariu sub art. 782 C. pr. civ.*, în Ciobanu V. M., Nicolae M., *Noul Cod de procedură civilă comentat și adnotat, Vol. II – art. 527 – 1134*, Editura Universul Juridic, București, 2016
- Ciobanu V. M., Nicolae M. (coordonatori), *Noul Cod de procedură civilă comentat și adnotat, Vol. II – art. 527 – 1134*, Editura Universul Juridic, București, 2016
- Deleanu I., *Tratat de procedură civilă*. Volumul I, Ediția revăzută, completată și actualizată, Editura Universul Juridic, București, 2013
- Dumitrache B., *Verificarea, în faza încuviințării executării silite, a necompetenței teritoriale a executorului judecătoresc*, în Oprina E., Bozeșan V., *Executarea silită. Dificultăți și soluții practice*, Volumul 1, Editura Universul Juridic, București, 2016, pp. 206-215
- Durac Gh., *Drept procesual civil. Partea generală*, Editura Hamangiu, București, 2020
- Frențiu G. C., *Competența executorului judecătoresc în cazul urmării silite a unor debitori obligați solidar*, în Oprina E., Bozeșan V., *Executarea silită. Dificultăți și soluții practice*, Volumul 1, Editura Universul Juridic, București, 2016, pp. 135-144
- Hilsenrad A., Zilberstein S., *Tratat teoretic și practic de procedură a executării silite*, Editura Academiei, București, 1966
- Lazăr G.-A., Penteleev V., *Executarea silită în temeiul contractelor de credit. Practică judiciară comentată*, Editura Universul Juridic, București, 2021
- Leș I. (coordonator), *Drept procesual civil. Curs universitar*, Editura Universul Juridic, București, 2021

- Lungănașu C., *Competența instanței de executare și a executorului judecătoresc în procedura execuțională – câteva probleme*, în Revista Română de Executare Silită, Nr. 1/2020, pp. 63-73
- Mircioiu Ș., Dragoste I. M., *Stabilirea competenței instanței de executare în cazul pluralității de debitori cu domiciliu sau sedii diferite*, în Revista Română de Executare Silită, nr. 1/2020, pp. 74-92
- Oprina E., Bozeșan V., *Analiza ultimelor modificări aduse în materia procedurii civile și a executării silite, în special, prin Legea nr. 17/2017*, disponibil la adresa https://www.juridice.ro/500604/analiza-ultimelor-modificari-aduse-materia-procedurii-civile-si-executarii-silite-special-prin-legea-nr-172017.html#_ftn18
- Oprina E., Bozeșan V., *Ipoteze practice privind competența executorului judecătoresc*, în E. Oprina, 16. V. Bozeșan, *Executarea silită. Dificultăți și soluții practice*, Volumul 2, Editura Universul Juridic, București, 2017, pp. 202-217.
- Oprina E., Gârbuleț I., *Tratat teoretic și practic de executare silită, Volumul I. Teoria generală și procedurile execuționale*, Editura Universul Juridic, București, 2013
- Țiț N.-H., *Aspecte practice privind determinarea competenței instanței de executare*, în Revista de Științe Juridice, nr. 1/2019, pp. 27-40
- Țiț N.-H., *Considerații cu privire la executarea silită a obligațiilor de a face sau de a nu face intuitu personae*, în M. Nicolae, R. Rizoiu, I.L. Toma-Dauceanu, *In honorem Valeriu Stoica. Drepturi, libertăți și puteri la începutul mileniului al III-lea*, Editura Universul Juridic, București, 2018, pp. 334-358
- Țiț N.-H., *Executarea silită. Partea generală*, Editura Hamangiu, București, 2016
- Țiț N.-H., *Încuviințarea executării silite*, Editura Universul Juridic, București, 2018
- Țiț N.-H., *Rolul activ al judecătorului în identificarea și calificarea actelor și faptelor deduse judecății. Câteva considerații*, în Revista Română de Drept Privat, nr. 1/2021
- Zilberstein S., Ciobanu V. M., *Tratat de executare silită*, Editura Lumina Lex, București, 2001

